

STANDARDY OCHRONY DZIECI I MŁODZIEŻY
(tzw. *Standardy Ochrony Małoletnich*)
w
Federacji Organizacji Katolickich

Spis treści:

Rozdział 1. Postanowienia ogólne.

Rozdział 2. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi a członkami Federacji, wolontariuszami itp.

Rozdział 3. Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego.

Rozdział 4. Zasady aktualizacji Standardów oraz zakres kompetencji osób odpowiedzialnych za przygotowanie członków Federacji, wolontariuszy itp. do ich stosowania.

Rozdział 5. Zasady udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim Standardów do zapoznania się z nimi i ich stosowania.

Rozdział 6. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet oraz procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie.

Rozdział 7. Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdy.

Rozdział 8. Zasady ochrony wizerunku małoletniego.

Rozdział 9. Postanowienia końcowe.

Rozdział 1
Postanowienia ogólne

§ 1

1. Standardy Ochrony Dzieci i Młodzieży w Federacji Organizacji Katolickich zwane dalej Standardami zostały opracowane w związku z obowiązkami nałożonymi ustawą z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.

2. Ilekroć w Standardach jest mowa o:

1) członkach Federacji – należy przez to rozumieć wszystkich dorosłych członków Federacji Organizacji Katolickich oraz inne osoby dorosłe nie będące członkami Federacji, a mające kontakt z małoletnimi poprzez zaangażowanie w działalność Federacji Organizacji Katolickich,

2) krzywdzenie małoletniego – należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym członków Federacji lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie,

3) małoletni – należy przez to rozumieć osobę, która nie ukończyła 18 roku życia,

4) opiekun małoletniego - należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji i stanowieniu o małoletnim, w szczególności jego przedstawiciel ustawowy,

5) osobie odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Dzieci i Młodzieży, należy przez to rozumieć osobę wyznaczoną przez Zarząd Federacji do sprawowania nadzoru nad realizacją niniejszych Standardów,

6) opiece – członku Federacji lub osobie posiadającej autorytet, kwalifikacje i doświadczenie w prowadzeniu działalności wychowawczej i informacyjnej z dziećmi i młodzieżą,

7) wolontariuszu – osobie, która udziela instrukcji, prowadzi szkolenia, konkursy, naucza lub prowadzi zajęcia, ćwiczenia w określonej dziedzinie, wspiera działalność opiekuna. Wolontariusz nie musi być członkiem Federacji (to osoba mająca wiedzę tematycznie niezbędną do prowadzenia danego zajęcia, zadania).

8) Zarządzie Federacji – należy przez to rozumieć Zarząd Federacji Organizacji Katolickich.

Rozdział 2
Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi a członkami Federacji.

§ 1

1. Zarząd Federacji jest odpowiedzialny za przygotowanie i wdrożenie Standardów Federacji Organizacji Katolickich.

2. Zarząd Federacji zapoznaje członków Federacji ze Standardami oraz odbiera od nich oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami. Wzór oświadczenia stanowi *Załącznik nr 1* do niniejszych Standardów.

§ 2

1. Zarząd Federacji przed dopuszczeniem członka Federacji do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich sprawdza członka Federacji w Rejestrze Sprawców Przestępstw na tle Seksualnym, zwanym dalej Rejestrem. Sprawdzenie dotyczy także osób poniżej 18 roku życia. Osoba figurująca w Rejestrze nie może zostać dopuszczona do działalności określonej w zdaniu 1.

2. W celu monitorowania bezpieczeństwa w Federacji, poza wykonaniem obowiązku określonego w ustępie 1, Zarząd Federacji dokonuje w każdym roku kalendarzowym sprawdzenia figurowania członków Federacji w Rejestrze.

3. Poza sprawdzeniem figurowania osób w Rejestrze każdy członek Federacji powyżej 17 roku życia podpisuje oświadczenie, którego wzór stanowi *Załącznik nr 2* do niniejszych Standardów.

4. W przypadku powzięcia informacji o wszczęciu wobec członka Federacji postępowania karnego o przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub przestępstwo przeciwko małoletniemu Zarząd Federacji niezwłocznie odsuwa takiego członka od wszelkich form kontaktu z małoletnimi. Dotyczy to również wolontariuszy.

§ 3

1. Podstawową zasadą czynności podejmowanych przez członków Federacji i wolontariuszy w kontaktach z małoletnimi jest działanie na rzecz ich dobra. Członkowie Federacji i wolontariusze traktują małoletnich z szacunkiem.

2. Członkowie Federacji i wolontariusze zobowiązani są do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnimi oraz każdorazowego rozważenia, czy reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne i uzasadnione.

3. W przypadku zaobserwowania sytuacji przemocowych pomiędzy samymi małoletnimi każdy członek Federacji i wolontariusz zobowiązany jest do natychmiastowej reakcji i stosownej interwencji polegającej na powstrzymaniu eskalacji konfliktu i zachowań niedozwolonych.

4. Decyzje dotyczące konkretnego małoletniego powinny uwzględniać również bezpieczeństwo pozostałych małoletnich.

5. Członkowie Federacji i wolontariusze monitorują sytuację i dobrostan małoletnich oraz zwracają uwagę na właściwość i poprawność relacji zachodzących pomiędzy członkami Federacji i wolontariuszami, a małoletnimi oraz pomiędzy samymi małoletnimi.

6. Członek Federacji lub wolontariusz, który ma świadomość, iż małoletni doznał jakiejś krzywdy np. znęcania fizycznego, psychicznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z małoletnim, wykazując zrozumienie i wyczucie.

§ 4

1. Członkowie Federacji i wolontariusze w kontakcie z małoletnimi:

- 1) odnoszą się do małoletnich z szacunkiem,
- 2) wysłuchują małoletnich i starają się udzielać im odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i ich wieku,
- 3) nie zawstydzają małoletnich, nie lekceważą i nie obrażają,
- 4) nie krzyczą, chyba że wymaga tego sytuacja niebezpieczna (np. ostrzeżenie).

2. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec małoletnich w jakiejkolwiek formie. Każde, przemocowe zachowanie wobec małoletniego jest niedozwolone.

3. Nie wolno dotykać małoletnich w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany.

4. Kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.

5. Członek Federacji i wolontariusz, który ma świadomość, iż małoletni doznał jakiejś krzywdy np. znęcania fizycznego, psychicznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z małoletnim, wykazując zrozumienie i wyczucie.

6. Niedopuszczalne jest spanie członka Federacji i wolontariusza w jednym łóżku z małoletnim podczas wycieczek, obozów, wyjazdów itp.

7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny członka Federacji i wolontariusza z małoletnim. Do sytuacji takich zaliczyć można:

- 1) pomoc małoletniemu niepełnosprawnemu w czynnościach higienicznych, spożywaniu posiłków, poruszaniu się, jeśli typ niepełnosprawności tego wymaga, a małoletni/jego opiekun wyrazi zgodę,
- 2) udział w prawnie dopuszczalnych działaniach, w których kontakt taki jest rzeczą zwyczajną (zabawa, zawody sportowe itp.).

§ 5

1. Członkowie Federacji i wolontariusze nie kontaktują się prywatnymi kanałami komunikacji z małoletnimi bez wiedzy ich opiekunów.

2. Jeśli członek Federacji lub wolontariusz musi spotkać się z małoletnim poza czasem standardowo poświęcanym na działalność prowadzoną przez Federację to na spotkanie takie opiekun małoletniego musi wyrazić zgodę.

Rozdział 3

Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego

§ 1

1. Członkowie Federacji i wolontariusze zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia małoletnich.

2. W przypadku powzięcia przez członka Federacji lub wolontariusza podejrzenia, że małoletni jest krzywdzony, to ma on obowiązek poinformować o tych podejrzeniach Zarząd Federacji.

3. Interwencja podejmowana jest przez Zarząd Federacji. Zarząd Federacji może wyznaczyć konkretną osobę do podejmowania tego rodzaju interwencji. W przypadku wyznaczenia takiej osoby jej dane (imię, nazwisko, mail, telefon)

zostaną podane do wiadomości członków Federacji.

4. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony osoby wyznaczonej do podejmowania interwencji, wówczas interwencja prowadzona jest przez Zarząd Federacji.

5. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony członka Zarządu Federacji, wówczas osoba taka jest całkowicie wyłączana z procedury podejmowania interwencji.

6. W miarę możliwości do udziału w interwencji można zaangażować specjalistów, w szczególności psychologów i pedagogów, celem skorzystania z ich pomocy przy rozmowie z małoletnim o trudnych doświadczeniach.

§ 2

W przypadku podejrzenia, że zdrowie lub życie małoletniego jest zagrożone należy niezwłocznie poinformować o tym fakcie właściwe służby.

§ 3

1. Z przebiegu każdej interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi *Załącznik nr 3* do niniejszych Standardów.

2. Członkowie Federacji lub wolontariusze posiadający informację o krzywdzeniu małoletniego lub informacje z tym związane, są zobowiązani do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane Zarządowi Federacji oraz uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

3. W przypadku gdy podejrzenie zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego zgłosili opiekunowie małoletniego, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów małoletniego na piśmie oraz sporządzić kartę interwencji.

§ 4

1. W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie małoletniego przez członka Federacji lub wolontariusza, to osoba ta zostaje natychmiast odsunięta od wszelkich form kontaktu z małoletnimi do czasu wyjaśnienia sprawy.

2. Zarząd Federacji przeprowadza rozmowę z małoletnim i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) małoletniego, w szczególności jego opiekunem. Zarząd Federacji stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji.

3. Zarząd Federacji organizuje spotkanie/a z opiekunami małoletniego, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.

4. W przypadku gdy członek Federacji lub wolontariusz dopuścił się wobec małoletniego innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę, Zarząd Federacji powinien zbadać wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności wysłuchać członka Federacji lub wolontariusza podejrzanego o krzywdzenie małoletniego oraz inne osoby mające wiedzę na temat zdarzenia. W sytuacji, gdy naruszenie dobra małoletniego jest znaczne, w szczególności gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności, należy rozważyć możliwość powzięcia stosownych środków dyscyplinujących.

§ 5

1. W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie małoletniego przez osobę nie będącą członkiem Federacji, Zarząd Federacji przeprowadza rozmowę z małoletnim i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) małoletniego, w szczególności jego opiekunem. Zarząd Federacji stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji.

2. Zarząd Federacji organizuje spotkanie/a z opiekunami małoletniego, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.

3. W przypadku, gdy z przeprowadzonych ustaleń wynika, że opiekun małoletniego zaniedbuje jego potrzeby psychofizyczne lub rodzina jest niewydolna wychowawczo (np. małoletni wielokrotnie jest nieadekwatnie ubrany do pogody, opuszcza miejsce zamieszkania bez nadzoru osoby dorosłej), rodzina stosuje przemoc wobec małoletniego, należy poinformować właściwy ośrodek pomocy społecznej o potrzebie pomocy rodzinie, gdy niespełnianie potrzeb wynika z sytuacji ubóstwa, bądź - w przypadku przemocy i zaniedbania - konieczności wszczęcia procedury Niebieskie Karty.

§ 6

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez innego małoletniego (np. na zajęciach grupowych) należy przeprowadzić rozmowę z małoletnim podejrzanym o krzywdzenie oraz jego opiekunem, a także oddzielnie z małoletnim poddawany krzywdzeniu i jego opiekunem. Ponadto należy porozmawiać z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu. W trakcie rozmów należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego krzywdzonego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji.

2. Wspólnie z opiekunem małoletniego krzywdzącego należy opracować plan, celem wyeliminowania zachowań niepożądanych.

3. Z opiekunem małoletniego poddawanego krzywdzeniu należy opracować plan zapewnienia mu bezpieczeństwa, włączając w ten plan sposoby odizolowania go od źródeł zagrożenia.

4. W trakcie rozmów należy upewnić się, że małoletni podejrzan o krzywdzenie innego małoletniego nie jest krzywdzony przez opiekuna lub inne osoby.

§ 7

1. W przypadku, gdy wobec małoletniego popełniono przestępstwo Zarząd Federacji sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury.
2. W przypadku, gdy z rozmowy z opiekunem wynika, że nie jest on zainteresowany pomocą małoletniemu, ignoruje zdarzenie lub w inny sposób nie wspiera małoletniego, które doświadczyło krzywdzenia Zarząd Federacji sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny, który kieruje do właściwego sądu rodzinnego.
3. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji instytucji, o których mowa powyżej.

Rozdział 4

Zasady aktualizacji Standardów oraz zakres kompetencji osób odpowiedzialnych za przygotowanie członków Federacji lub wolontariuszy do ich stosowania

§ 1

Zarząd Federacji obowiązany jest co najmniej raz na trzy lata dokonywać oceny Standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami. Wnioski z przeprowadzonej oceny należy pisemnie udokumentować.

§ 2

1. Zarząd Federacji wyznacza osobę odpowiedzialną za przygotowanie członków Federacji do stosowania Standardów (zwana dalej Osobą Odpowiedzialną).
2. Osoba Odpowiedzialna monitoruje realizację Standardów, reaguje na ich naruszenie oraz koordynuje zmiany w Standardach prowadząc równocześnie rejestr zgłoszeń i proponowanych zmian.
3. Członkowie Federacji mogą przekazywać swoje uwagi, proponować zmiany względem uregulowań zawartych w Standardach do Osoby Odpowiedzialnej oraz zgłaszać incydenty naruszania Standardów.
4. Wszelkie uwagi, proponowane zmiany i incydenty w zakresie naruszania Standardów Osoba Odpowiedzialna przekazuje Zarządowi Federacji.
5. Wszelkich zmian w Standardach dokonuje Zarząd Federacji.

Rozdział 5

Zasady udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim Standardów do zapoznania się z nimi i ich stosowania

§ 1

1. Standardy są dokumentem ogólnodostępnym w szczególności dla członków Federacji lub wolontariuszy, małoletnich i ich opiekunów.
2. Opiekunowie małoletnich zostają zapoznani ze Standardami. Opiekunowie małoletnich składają oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami. Wzór oświadczenia stanowi *Załącznik nr 4* do niniejszych Standardów.

Rozdział 6

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet oraz procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utwalonymi w innej formie

§ 1

1. Jeżeli Federacja zapewnia małoletnim dostęp do urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet zobowiązana jest podejmować działania zabezpieczające małoletnich przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju; w szczególności należy zainstalować i aktualizować oprogramowanie zabezpieczające przed złośliwym oprogramowaniem i filtrujące treści.
2. W miarę możliwości członkowie Federacji lub wolontariusze powinni informować małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu.
3. Federacja w miarę możliwości zapewnia stały dostęp do materiałów edukacyjnych, dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu.
4. Członkowie Federacji powinni stanowić nadzór nad treściami do jakich dostęp mają małoletni oraz podejmować interwencję w przypadku dostępu do treści nieodpowiednich.

Rozdział 7

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdy

§ 1

1. Pomimo zastosowania procedury interwencji członkowie Federacji lub wolontariusze powinni po ujawnieniu krzywdy wspierać małoletniego oraz zwracać uwagę na wszelkie niepokojące sygnały.
2. Jeżeli jest to możliwe, po ujawnieniu krzywdy, Zarząd Federacji może utworzyć grupę wsparcia dla małoletniego.

Rozdział 8

Zasady ochrony wizerunku małoletniego

§ 1

1. Członkowie Federacji lub wolontariusze uznając prawo małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewniają ochronę wizerunku małoletniego.
2. Upublicznienie przez członka Federacji lub wolontariusza wizerunku małoletniego utrwalonego w jakiegokolwiek formie (tj. fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody opiekuna małoletniego.
3. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda opiekuna na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.

Rozdział 9

Postanowienia końcowe

§ 1

1. Standardy wchodzi w życie z dniem ich przegłosowania przez Zarząd Federacji.
2. Standardy stosuje się odpowiednio w stosunku do małoletnich, którzy nie są członkami Federacji.
3. Standardy zostają wywieszone w widocznym miejscu w Federacji i na stronie internetowej - w wersji pełnej oraz skróconej, przeznaczonej dla małoletnich.

Załącznik nr 1 Oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich

.....
Miejscowość, data

Oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich

Ja niżej podpisany(-a) oświadczam, że zapoznałem(-am) się z dokumentacją wchodzącą w skład Standardów Ochrony Małoletnich obowiązującą w Federacji Organizacji Katolickich z siedzibą w Głuszycy i przyjmuję ją do realizacji.

.....
(data, czytelny podpis)

Załącznik nr 2 Oświadczenie o niekaralności

Imię i Nazwisko:

Adres:

Data urodzenia:

OŚWIADCZENIE

Ja niżej podpisany/a, oświadczam, że nie byłem/am karany/a za przestępstwa popełnione umyślnie przeciwko życiu i zdrowiu na szkodę małoletniego, przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajowości na szkodę małoletniego, przestępstwo przeciwko rodzinie i opiece, z wyjątkiem przestępstwa określonego w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks Karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.), przestępstwo określone w rozdziale 7 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Nie orzeczono wobec mnie zakazu prowadzenia działalności związanej z wychowywaniem, leczeniem, edukacją małoletnich lub opieką nad nimi, nie nałożono obowiązku powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, zakazu kontaktowania się z określonymi osobami lub zakazu opuszczania określonego miejsca pobytu bez zgody sądu.

Nie byłem (am) karany (a) za przestępstwo popełnione umyślnie ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe. Korzystam z pełni praw publicznych i mam pełną zdolność do czynności prawnych.

.....
(data, czytelny podpis)

KARTA INTERWENCJI

- 1. Imię i nazwisko małoletniego, którego dotyczy zgłoszenie:**

.....

- 2. Imię i nazwisko osoby zgłaszającej:**

.....

- 3. Data i miejsce zgłoszenia:**

.....

4. Opis zdarzenia zagrażającemu dobru małoletniego ((m.in. charakterystyka doznanej krzywdy, okoliczności doznanej krzywdy, stopień naruszenia prawa, stopień zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego – w obszarze zdrowia, życia, rozwoju):

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Świadkowie zdarzenia:

.....

.....

.....

- 1. Wykaz dowodów zdarzenia:**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(miejscowość i data)

(podpis osoby sporządzającej Kartę)

.....
Miejscowość, data

Oświadczenie opiekuna małoletniego o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich

Ja niżej podpisany(-a) oświadczam, że zapoznałem(-am) się z dokumentacją wchodzącą w skład Standardów Ochrony Małoletnich obowiązującą w Federacji Organizacji Katolickich z siedzibą w Głuszycy i w pełni je akceptuję.

.....
(data, czytelny podpis)